

DU-1601260102041100   Seat No. _____
M. A. (Sem. IV) (CBCS) (W.E.F. 2016) Examination
April - 2022
Sociology
(Industry & Society) (New Course)

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : 70]

સૂચના : (1) બધા પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.
(2) દરેક પ્રશ્નના ગુણ જમાડી બાજુ આપેલ છે.

- 1 ઔદ્યોગિકરણનો અર્થ, વ્યાખ્યા અને ઔદ્યોગિકરણના અવરોધરૂપ કારણોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

- 1 નોકરશાહી એટલે શું ? નોકરશાહીના લક્ષણો ઔદ્યોગિક સંગઠનને કેન્દ્રમાં રાખીને સ્પષ્ટ કરો. 14

- 2 ઔદ્યોગિક સમાજ એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રના લક્ષણોની વિગતે ચર્ચા કરો.

અથવા

- 2 ઔદ્યોગિક વિકાસ એટલે શું ? ઔદ્યોગિક વિકાસની સામાજિક જવાબદારી જણાવો.

- 3 પૂર્વ ઔદ્યોગિક સમાજનો અર્થ આપી પૂર્વ ઔદ્યોગિક સમાજની લાક્ષણિકતાઓ સ્પૃષ્ટ કરો. 14

અથવા

- 3 ઔદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સંબંધોના કયા કયા પ્રકારો છે તે વિગતે જણાવો.

- 4 ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્ર એટલે શું ? ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો ઉદ્ભવ-વિકાસના 14 તબક્કાઓ જણાવો.

અથવા

- 4 ઔદ્યોગિક સમાજશાસ્ત્રનો અર્થ અને કાર્યક્રેત (વિષયવસ્તુ) સ્પષ્ટ કરો. 14

- 5 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ બે)** **14**
- (1) ઔદ્યોગિક સાહસિકતા
  - (2) ઔદ્યોગિકરણની શહેરી જીવન પર અસરો
  - (3) કામદાર સંઘના પ્રકારો
  - (4) ઉદ્યોગમાં સંચાલન અને સંચાલકની ભૂમિકા

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) All questions are compulsory.
(2) Figures to the right side indicate marks.

- 1 What is industrialization ? Describe the hurdles of industrialization.** **14**

OR

- 1 What is bureaucracy ? Discourse in detail about the characteristics of bureaucracy in industrial organisations.** **14**

- 2 Give the meaning of industrial society and explain its characteristics.** **14**

OR

- 2 What is industrial development ? Describe the social responsibility of industrial development.** **14**

- 3 Explain meaning and characteristics of pre-industrial society.** **14**

OR

- 3 What is industrial relations ? Explain the types of industrial relations.** **14**

- 4 Give meaning and development of industrial sociology.** **14**

OR

- 4 Discuss about meaning and scope of industrial sociology.** **14**

- 5 Write short note : (any two)** **14**

- (1) Entrepreneurship in industries
- (2) The effects of industrialization in urban life
- (3) Types of labour union
- (4) Role of organization and organizer in industries